

UNIwersytet
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Emerytura i uczestnictwo w rynku pracy

Elżbieta Gołata

elzbieta.golata@ue.poznan.pl

Emerytury i uczestnictwo w rynku pracy

GUS (Emeryci i renciści pracujący w gospodarce narodowej)

Według stanu na 31 marca 2023 r.

783,3 tys. emerytów i rencistów pracujących w gospodarce narodowej, w tym 50,5% kobiet.

GUS BAEŁ

	2021	2022	2023	2024
Liczba aktywnych zawodowo powyżej 50. roku życia	4811 tys.	4905 tys.	5036 tys.	5132 tys.
Biernych zawodowo w tym wieku	8723 tys.	8698 tys.	8810 tys.	8848 tys.
Współczynnik aktywności zawodowej 60/65 i więcej	9,0 %	9,0 %	8,9 %	9,1 %

ZUS

wg stanu na 31 grudnia 2023 r. osoby pobierające emerytury wypłacane przez ZUS:

Ogółem 6 260 889 Mężczyźni 2 486 923 Kobiety 3 773 966

W marcu 2025 r. emerytury i renty wypłacane przez ZUS pobierało 8 009,1 tys. świadczeniobiorców.

Osoby pobierające emeryturę - 79,2 % (tj. 6 343 tys. osób)

rentę z tytułu niezdolności do pracy - 6,2 %

rentę rodzinną - 14,6 %

Emerytury i uczestnictwo w rynku pracy

Celem prezentacji jest przedstawienie sytuacji na rynku pracy w populacji osób w wieku przedemerytalnym i emerytalnym, 50-74 lata.

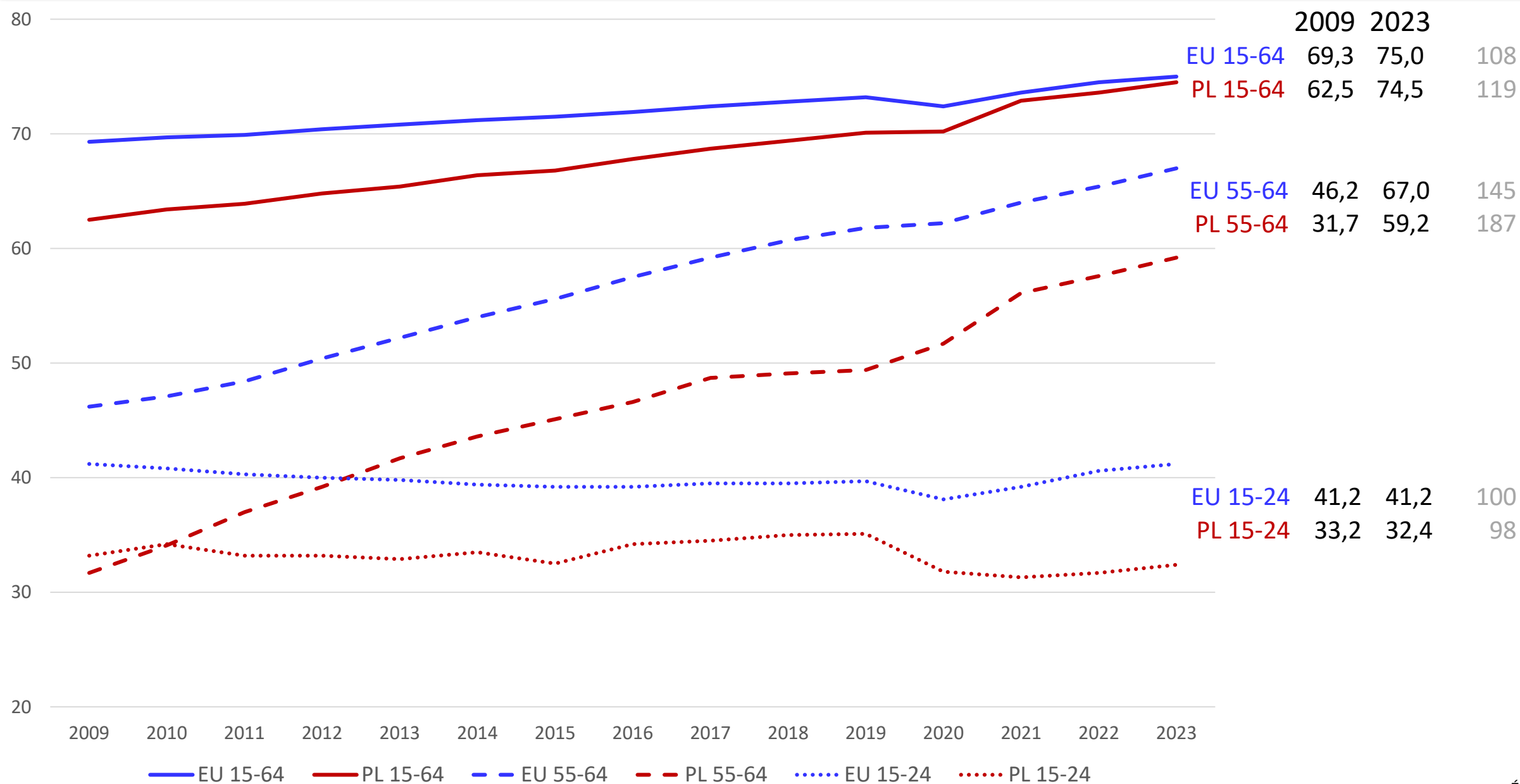
- Wiek rozpoczęcia pobierania emerytury.
- Status na rynku pracy w chwili rozpoczęcia pobierania emerytury.
- Przyczyny zaprzestania pracy po rozpoczęciu pobierania emerytury.
- Przyczyny kontynuowania pracy po rozpoczęciu pobierania emerytury.
- Powrót na rynek pracy po rozpoczęciu pobierania emerytury.

Poszukiwanie odpowiedzi na pytanie o kierunki działań prowadzących do stopniowego przesunięcia wieku kończenia aktywności ekonomicznej.

Źródło:

„Emerytury i uczestnictwo w rynku pracy” moduł EU-LFS EU-LFS w 2023 r.

Współczynniki aktywności ekonomicznej, 2009-2023

Emerytury i uczestnictwo w rynku pracy

Liczba ludności RD 31.12.2023 w tys.

Liczba ludności EU LFS 2023

Wiek	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
50-54	2443,3	1213,9	1229,4	2303,6	1142,5	1161,2
55-59	2182,0	1066,1	1115,9	2111,8	1027,3	1084,4
60-64	2343,8	1107,6	1236,3	2318,9	1088,2	1230,7
65-69	2519,6	1135,4	1384,2	2513,7	1068,5	1445,2
70-74	2108,9	891,6	1217,3	2124,3	890,1	1234,1
50-74	11597,7	5414,6	6183,1	11372,3	5216,6	6155,6

W wieku produkcyjnym:

5732,9

49,4

5503,6

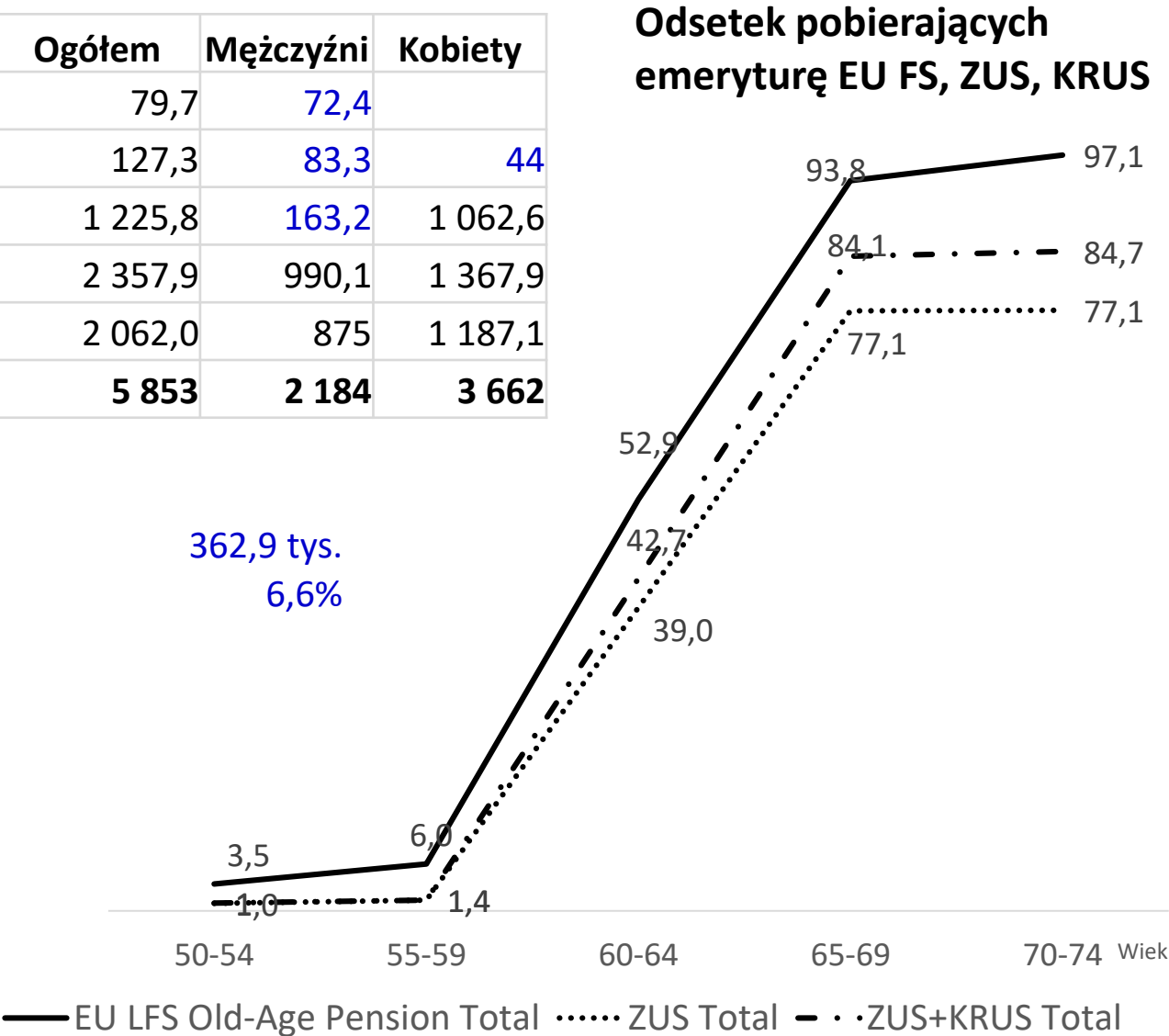
48,4

Emerytury i uczestnictwo w rynku pracy – różne źródła

Pobierający emeryturę według wieku (w tys.):

	ZUS			KRUS		ZUS+KRUS	EU LFS 2023		
Wiek	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem		ZUS+KRUS	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
50-54	23,7	23,7	0,0	0		23 708	79,7	72,4	
55-59	30,1	29,9	0,2	0		30 075	127,3	83,3	44
60-64	913,5	44,4	869,1	863,5		999 822	1 225,8	163,2	1 062,6
65-69	1 941,6	864,5	1 077,1	180,9		2 122 492	2 357,9	990,1	1 367,9
70-74	1 626,5	739,0	887,5	158,3		1 784 753	2 062,0	875	1 187,1
50-74	4 535,4	1 701,5	2 833,9	425,5		4 960,9	5 853	2 184	3 662

Pobierający emeryturę w wieku produkcyjnym
tys. 98,2 tys.
odsetek 1,7%

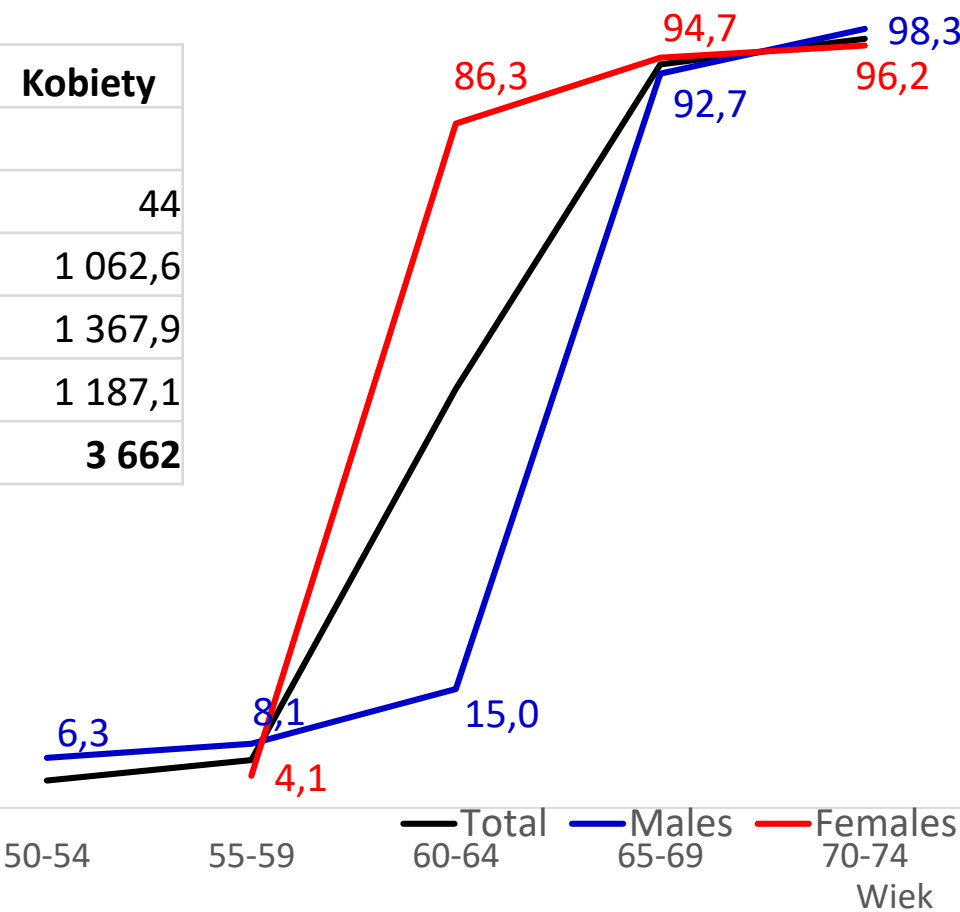
Emerytury i uczestnictwo w rynku pracy – różne źródła

Pobierający emeryturę według (w tys.):

	ZUS			KRUS		ZUS+KRUS	EU LFS 2023			%
Wiek	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	ZUS+KRUS		Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	
50-54	23,7	23,7	0,0	0	23 708		79,7	72,4		
55-59	30,1	29,9	0,2	0	30 075		127,3	83,3	44	
60-64	913,5	44,4	869,1	863,5	999 822		1 225,8	163,2	1 062,6	
65-69	1 941,6	864,5	1 077,1	180,9	2 122 492		2 357,9	990,1	1 367,9	
70-74	1 626,5	739,0	887,5	158,3	1 784 753		2 062,0	875	1 187,1	
50-74	4 535,4	1 701,5	2 833,9	425,5	4 960,9		5 853	2 184	3 662	

Odsetek osób pobierających emeryturę wg wieku

	ZUS			ZUS i KRUS	EU LFS		
Wiek	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
50-54	1,0	2,0	0,0	1,0	3,5	6,3	0,0
55-59	1,4	2,8	0,0	1,4	6,0	8,1	4,1
60-64	39,0	4,0	70,3	42,7	52,9	15,0	86,3
65-69	77,1	76,1	77,8	84,2	93,8	92,7	94,7
70-74	77,1	82,9	72,9	84,6	97,1	98,3	96,2
50-74	39,1	31,4	45,8	42,8	51,5	41,9	59,5

Emerytury i uczestnictwo w rynku pracy osób w wieku 50-74 lata

	Odsetek					
	Pracujących	Niepracujących	Pobierających emeryturę	Pobierających rentę z tytułu niepełnosprawności	Pobierających jakiegokolwiek świadczenie	Niepobierających żadnego świadczenia
EU 27	49,1	50,9	37,5	4,3	42,6	51,7
Poland	42,9	57,1	51,5	4,3	55,9	43,6

Wśród pracujących	Odsetek			
	Pobierających emeryturę	Pobierających rentę z tytułu niepełnosprawności	Pobierających jakiegokolwiek świadczenie	Niepobierających żadnego świadczenia
EU27	7,8	1,6	9,5	81,3
Poland	11,6	1,0	12,6	86,5

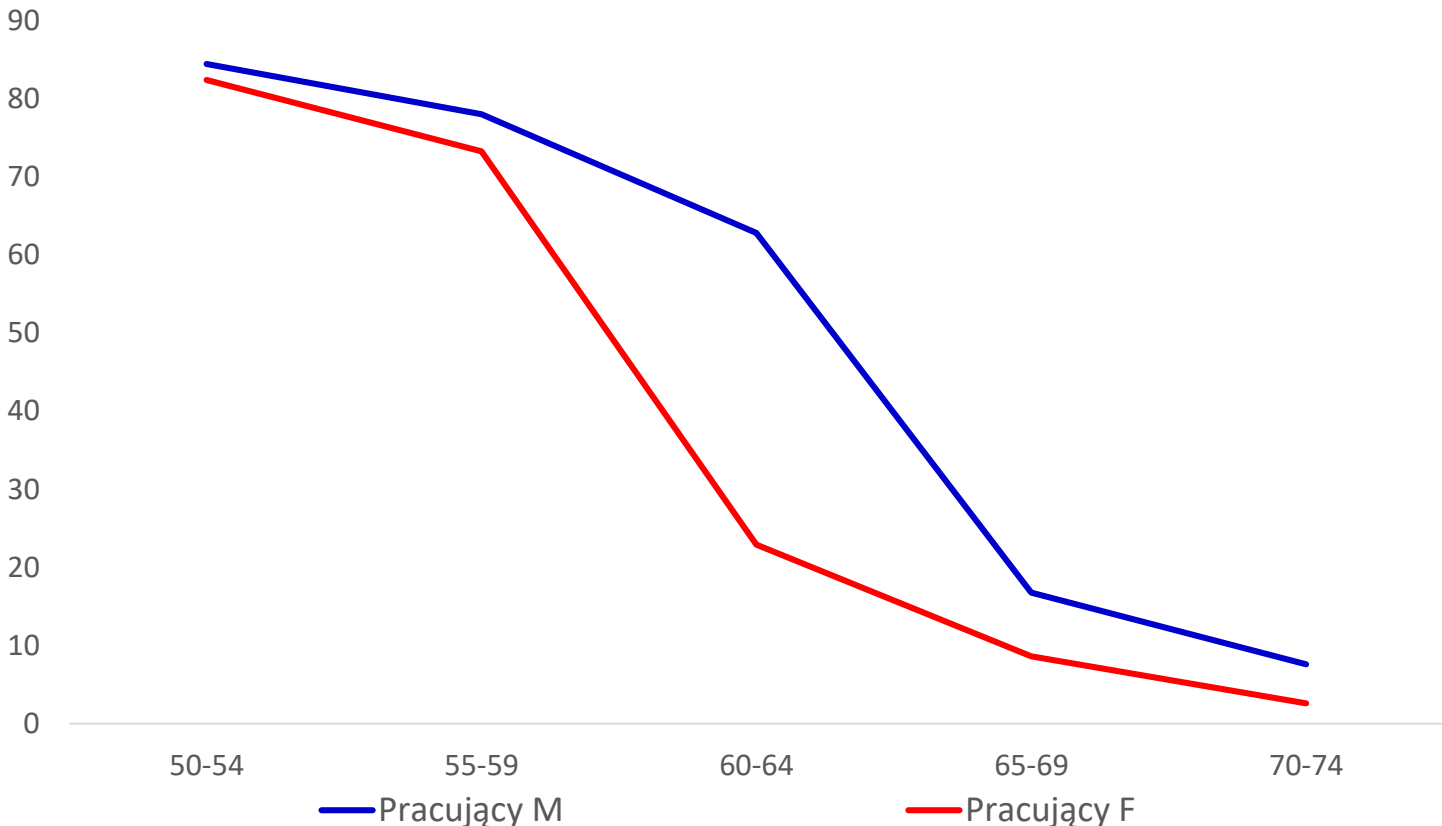
Wśród osób poza siłą roboczą				
EU27	66,0	7,0	74,4	23,2
Poland	81,5	6,8	88,5	11,2

Emerytury i uczestnictwo w rynku pracy osób wg wieku

Pracujący	Ogółem		Mężczyźni		Kobiety		
	Wiek	Liczba (tys.)	Odsetek	Liczba (tys.)	Odsetek	Liczba (tys.)	Odsetek
	50-54	1 920,8	83,4	964,4	84,4	956,3	82,4
	55-59	1 595,0	75,5	800,9	78,0	794,1	73,2
	60-64	965,2	41,6	683,4	62,8	281,8	22,9
	65-69	303,7	12,1	179,1	16,8	124,6	8,6
	70-74	99,7	4,7	67,5	7,6	32,2	2,6

Wśród pracujących		Pobierający emeryturę			
Wiek		Mężczyźni		Kobiety	
		Liczba tys.	Odsetek	Liczba tys.	Odsetek
50-54		17,4	1,8		
55-59		24,0	3,0		
60-64		30,0	4,4	171,3	60,8
65-69		126,3	70,5	100,6	80,7
70-74		62,9	93,2	29,3	91,0

Wśród osób poza siłą roboczą Pobierający emeryturę				
Wiek	Liczba tys.	Odsetek	Liczba tys.	Odsetek
50-54	55,0	30,9		
55-59	59,2	26,1	39,6	13,6
60-64	133,2	32,9	891,3	93,9
65-69	863,8	97,1	1 267,2	96,0
70-74	812,1	98,7	1 157,7	96,3

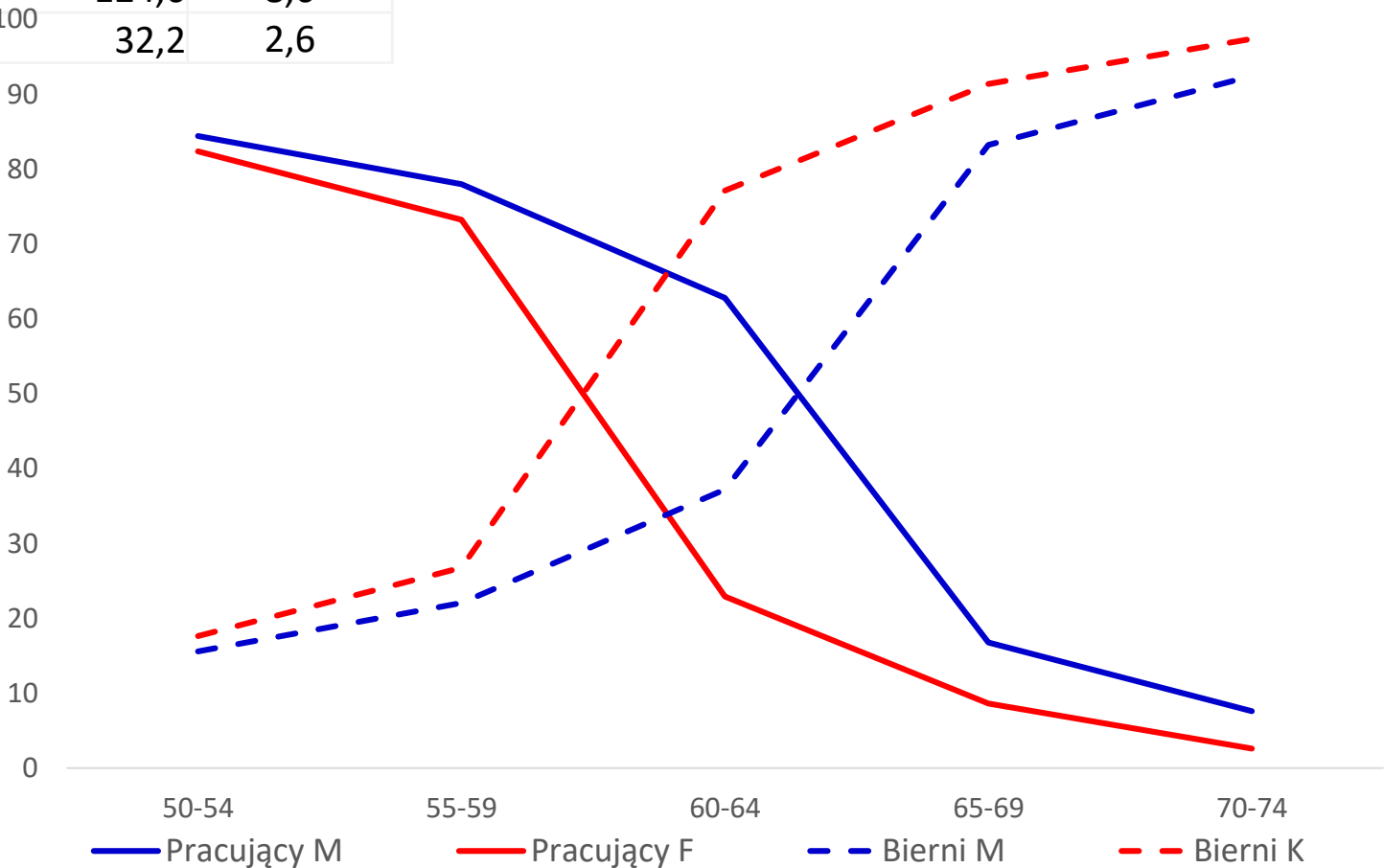

Emerytury i uczestnictwo w rynku pracy osób wg wieku

Pracujący	Ogółem		Mężczyźni		Kobiety		
	Wiek	Liczba (tys.)	Odsetek	Liczba (tys.)	Odsetek	Liczba (tys.)	Odsetek
	50-54	1 920,8	83,4	964,4	84,4	956,3	82,4
	55-59	1 595,0	75,5	800,9	78,0	794,1	73,2
	60-64	965,2	41,6	683,4	62,8	281,8	22,9
	65-69	303,7	12,1	179,1	16,8	124,6	8,6
	70-74	99,7	4,7	67,5	7,6	32,2	2,6

Wśród pracujących		Pobierający emeryturę			
Wiek		Mężczyźni		Kobiety	
		Liczba tys.	Odsetek	Liczba tys.	Odsetek
50-54		17,4	1,8		
55-59		24,0	3,0		
60-64		30,0	4,4	171,3	60,8
65-69		126,3	70,5	100,6	80,7
70-74		62,9	93,2	29,3	91,0

Wśród osób poza siłą roboczą		Pobierający emeryturę			
Wiek		Liczba tys.	Odsetek	Liczba tys.	Odsetek
50-54		55,0	30,9		
55-59		59,2	26,1	39,6	13,6
60-64		133,2	32,9	891,3	93,9
65-69		863,8	97,1	1 267,2	96,0
70-74		812,1	98,7	1 157,7	96,3

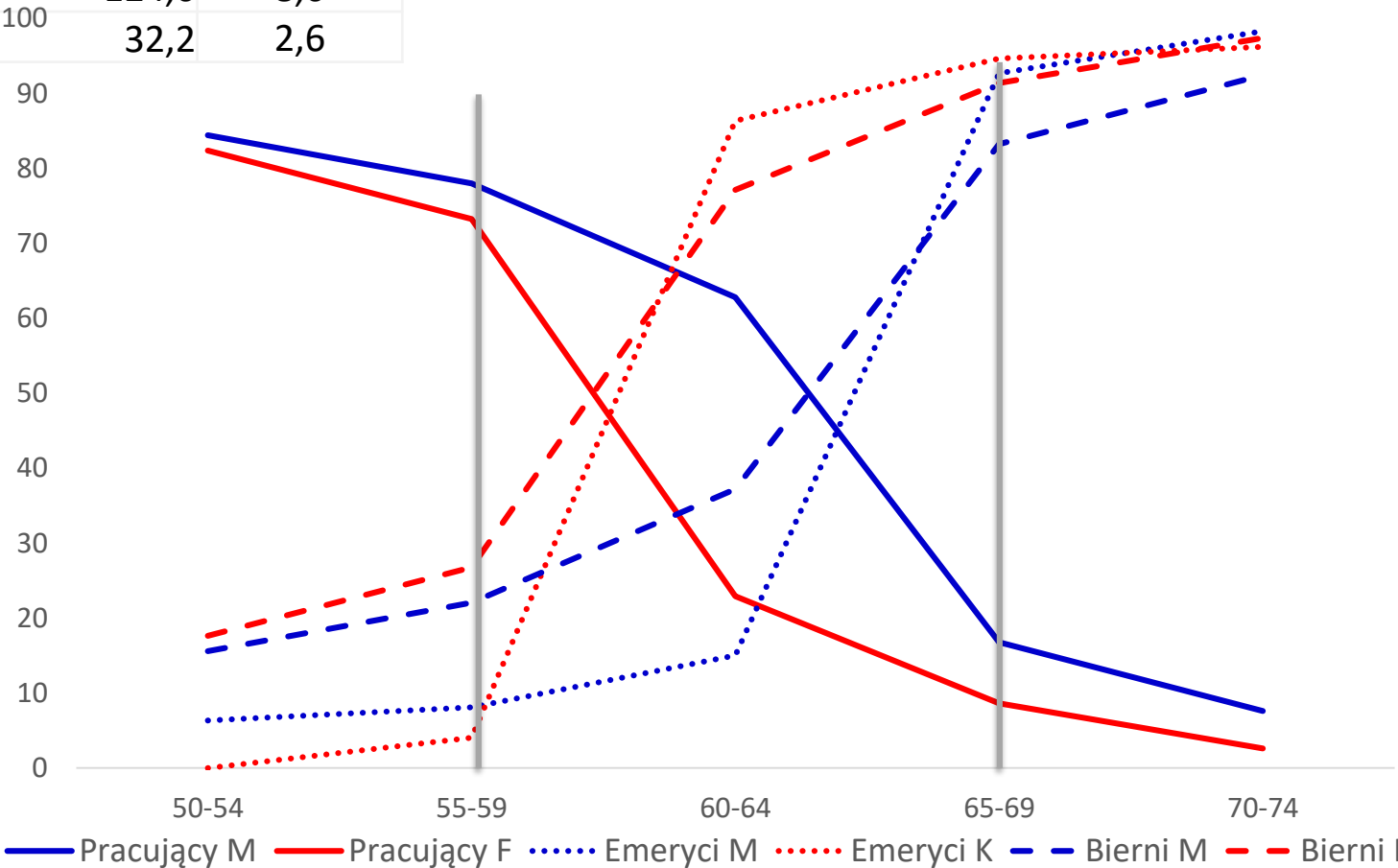

Emerytury i uczestnictwo w rynku pracy osób wg wieku

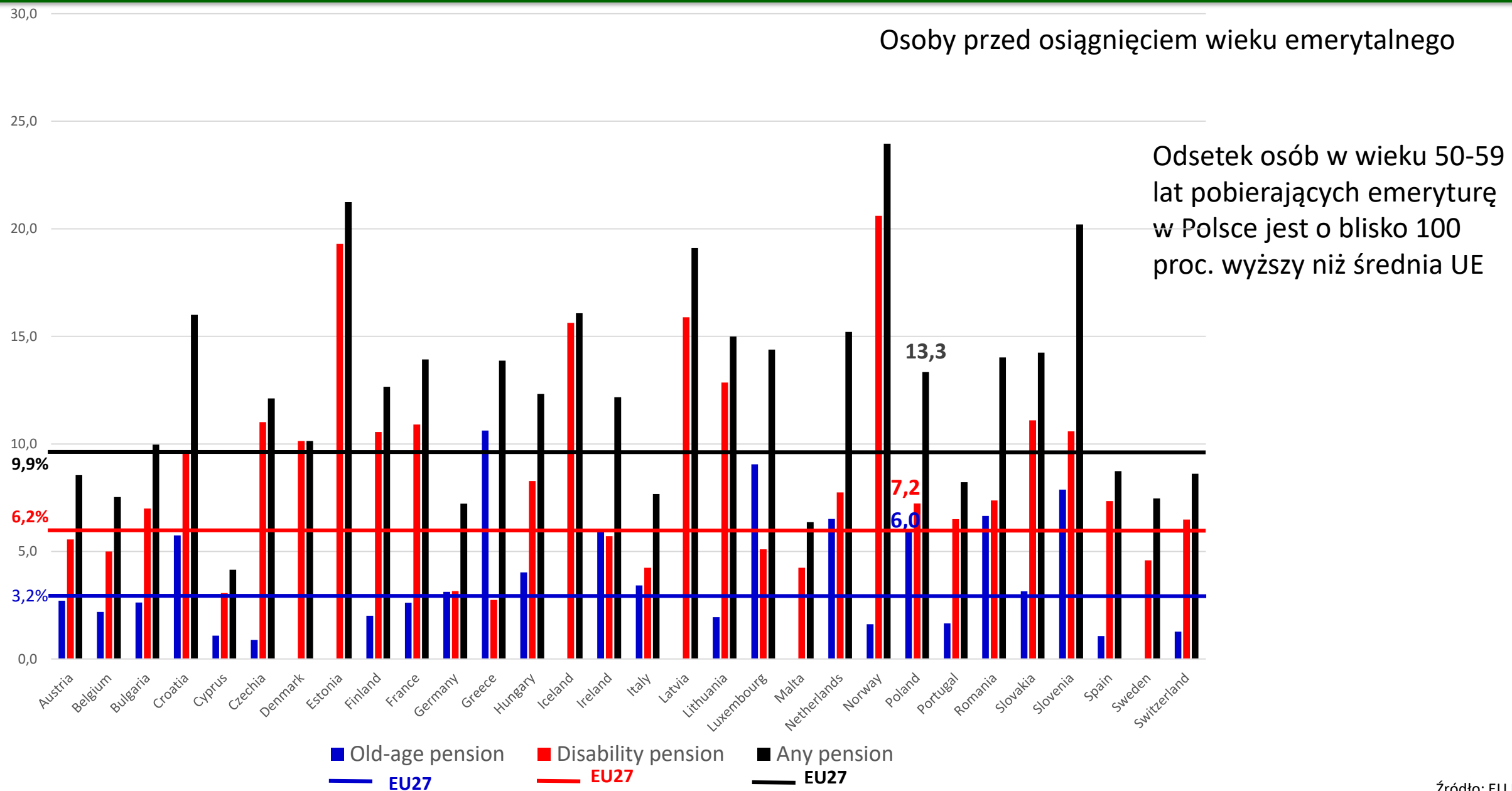
Pracujący	Ogółem		Mężczyźni		Kobiety	
Wiek	Liczba (tys.)	Odsetek	Liczba (tys.)	Odsetek	Liczba (tys.)	Odsetek
50-54	1 920,8	83,4	964,4	84,4	956,3	82,4
55-59	1 595,0	75,5	800,9	78,0	794,1	73,2
60-64	965,2	41,6	683,4	62,8	281,8	22,9
65-69	303,7	12,1	179,1	16,8	124,6	8,6
70-74	99,7	4,7	67,5	7,6	32,2	2,6

Wśród pracujących	Pobierający emeryturę			
Wiek	Mężczyźni		Kobiety	
	Liczba tys.	Odsetek	Liczba tys.	Odsetek
50-54	17,4	1,8		
55-59	24,0	3,0		
60-64	30,0	4,4	171,3	60,8
65-69	126,3	70,5	100,6	80,7
70-74	62,9	93,2	29,3	91,0

Wśród osób poza siłą roboczą Pobierający emeryturę					
Wiek		Liczba tys.	Odsetek	Liczba tys.	Odsetek
50-54		55,0	30,9		
55-59		59,2	26,1	39,6	13,6
60-64		133,2	32,9	891,3	93,9
65-69		863,8	97,1	1 267,2	96,0
70-74		812,1	98,7	1 157,7	96,3

Odsetek osób w wieku 50-59 lat wg typu pobieranego świadczenia, kraje UE*

Średnia wieku rozpoczęcia pobierania emerytury, kraje UE*

Państwo	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Austria	59,6	60,7	58,9
Belgium	62,5	62,4	62,5
Bulgaria	60,3	60,6	60,1
Croatia	60,6	61,1	60,1
Cyprus	63,2	62,7	63,6
Czechia	60,8	62,3	59,8
Denmark	65,7	65,8	65,6
Estonia	61,6	61,4	61,6
Finland	62,9	62,8	63,1
France	60,4	60,1	60,7
Germany	62,2	62,3	62,1
Greece	58,6	58,9	58,2
Hungary	60,7	62,3	59,7
Iceland	66,2	66,1	66,2
Ireland	63,1	63,4	62,8
Italy	61,4	60,9	61,9
Latvia	61,2	61,2	61,1
Lithuania	61,9	62,2	61,7
Luxembourg	60,4	60,2	60,7
Malta	61,3	61,0	61,8
Netherlands	64,7	64,8	64,7
Norway	63,9	63,9	63,8
Poland	60,0	61,3	59,3
Portugal	62,5	62,2	62,8
Romania	59,5	60,0	59,2
Slovakia	60,0	60,5	59,7
Slovenia	58,3	59,1	57,5
Spain	63,1	62,9	63,4
Sweden	64,0	63,8	64,1
Switzerland	64,1	64,6	63,7

Pod względem średniego wieku w chwili rozpoczęcia emerytury Polska zajmuje 5 od końca miejsce "ex aequo" ze Słowacją.

Kraje o najwyższej średniej wieku rozpoczęcia pobierania emerytury to:
Islandia (66,2), Dania (65,7), Holandia (64,7)

Mężczyźni: Islandia (66,1), Dania (65,8), Holandia (64,8)

Kobiety: Islandia (66,2), Dania (65,6), Holandia (64,7)

Kraje o najniższej średniej wieku rozpoczęcia pobierania emerytury to:
Słowenia (58,3), Grecja (58,6), Rumunia (59,5),

Mężczyźni: Grecja (58,9), Słowenia (59,1), Rumunia (60,0),

Kobiety: Słowenia (57,5), Grecja (58,2), Austria (58,9),

Mediana wieku rozpoczęcia pobierania emerytury:

Islandia – 67 67 67

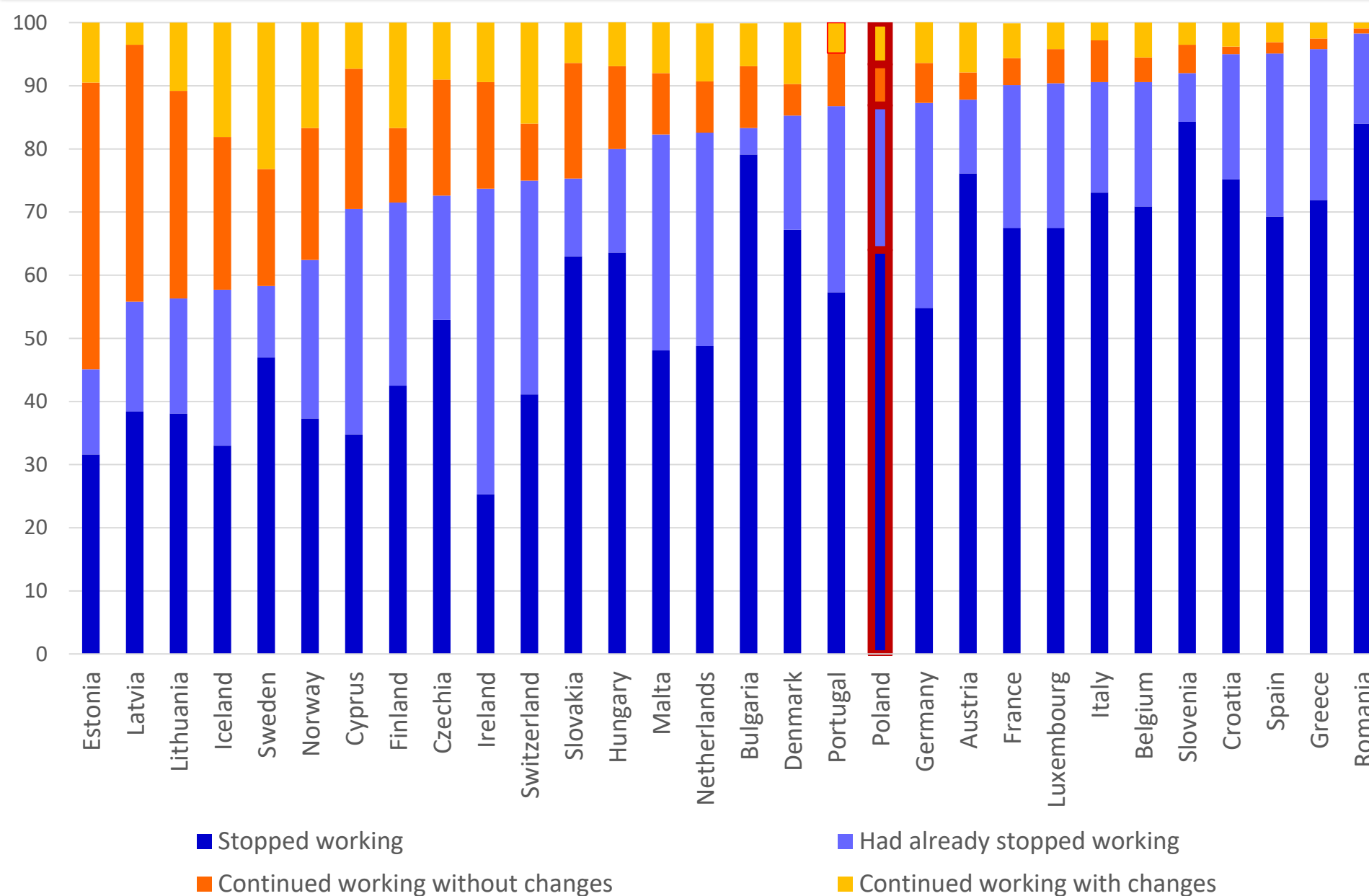
Irlandia – 66 66 66

Dania – 65 65 65

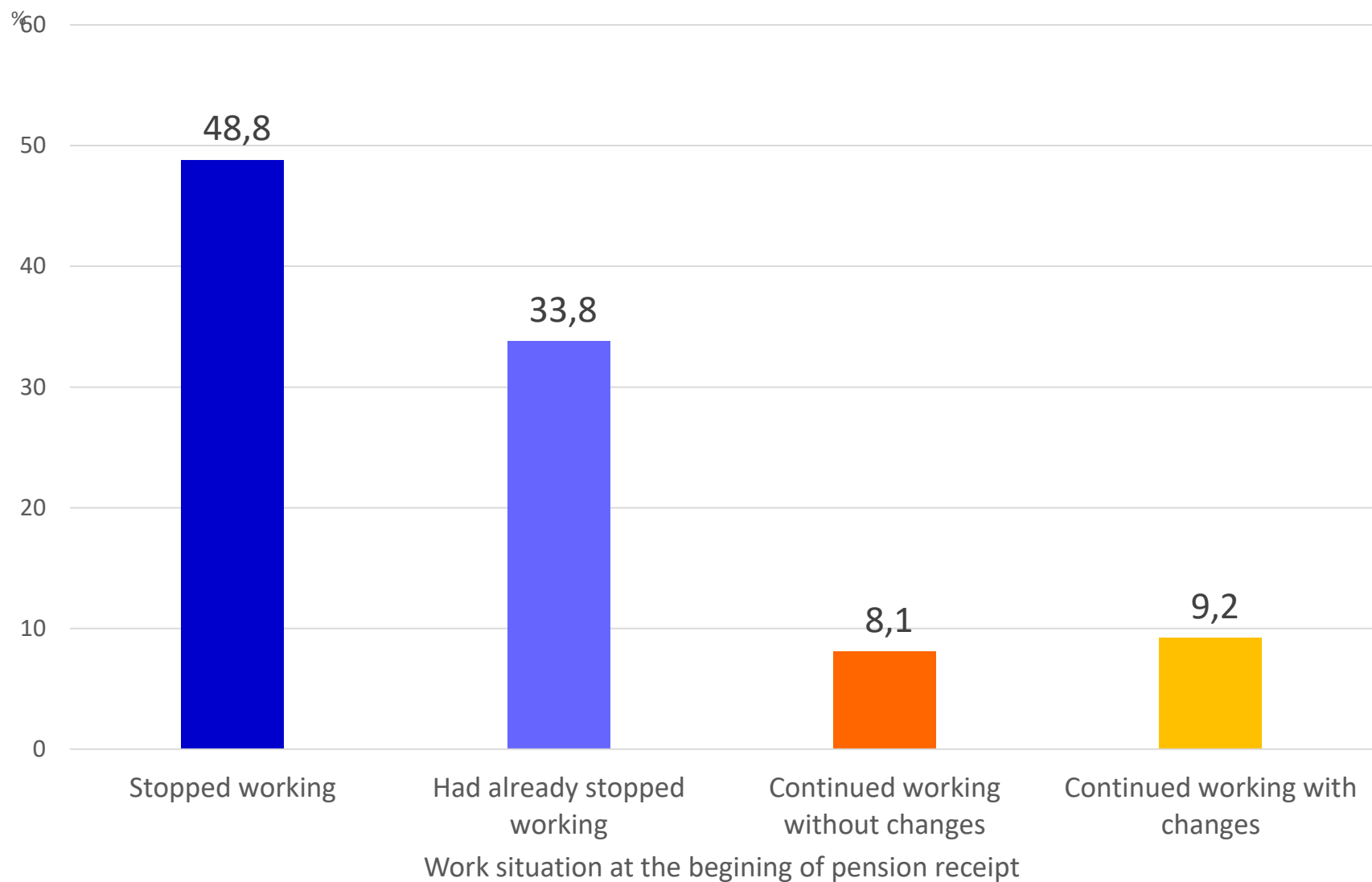
Holandia – 65 65 65

.....	Poland	60		65		60
	Romania	60		61		60
	Greece	59		60		58
	Slovenia	59		60		58

Status na rynku pracy w momencie rozpoczęcia pobierania emerytury, kraje UE*

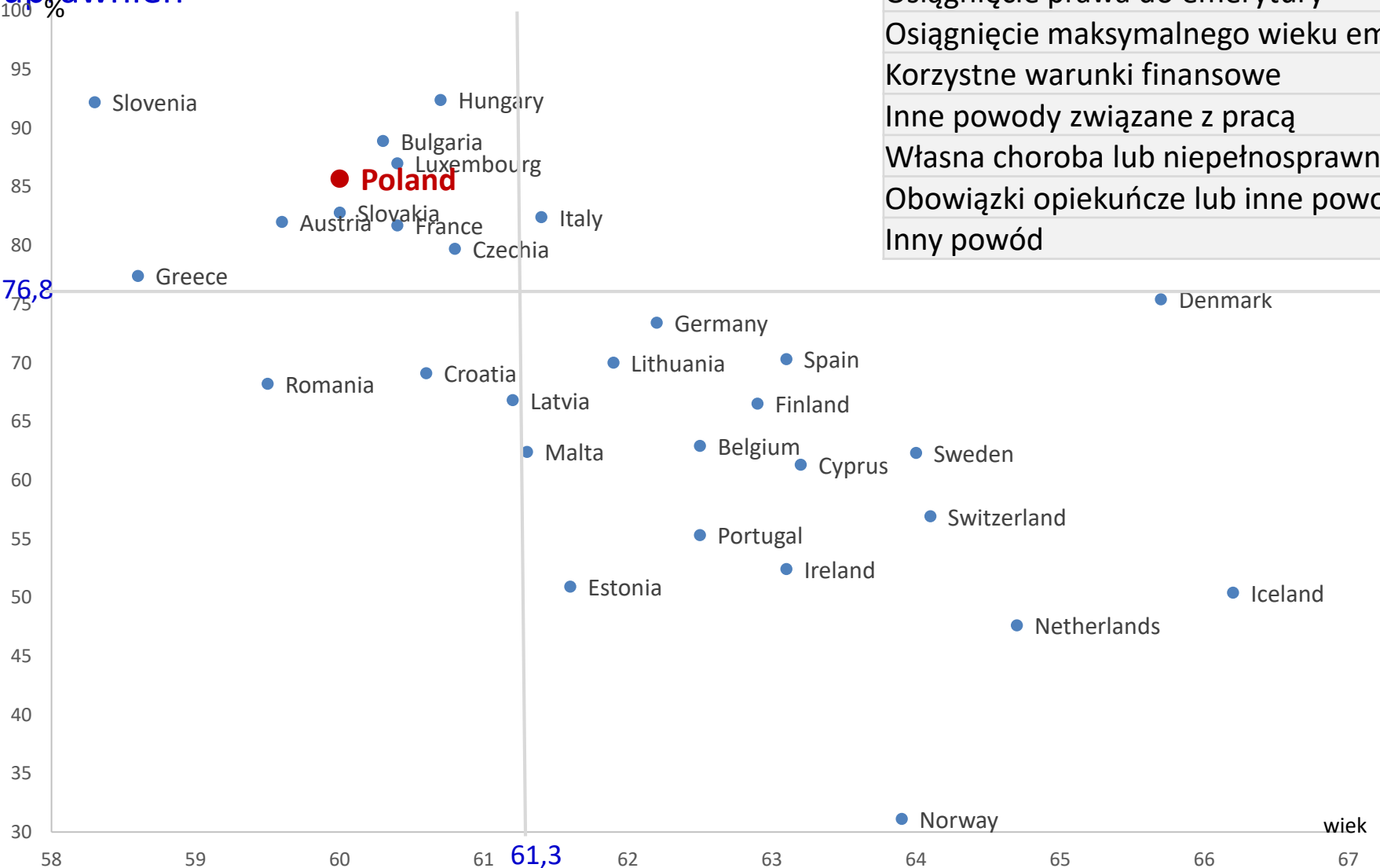

Status na rynku pracy w momencie rozpoczęcia pobierania emerytury, Polska

Przyczyny zakończenia pracy po przejściu na emeryturę

Wiek rozpoczęcia pobierania emerytury a odsetek osób kończących pracę z powodu uzyskania uprawnień

Polska

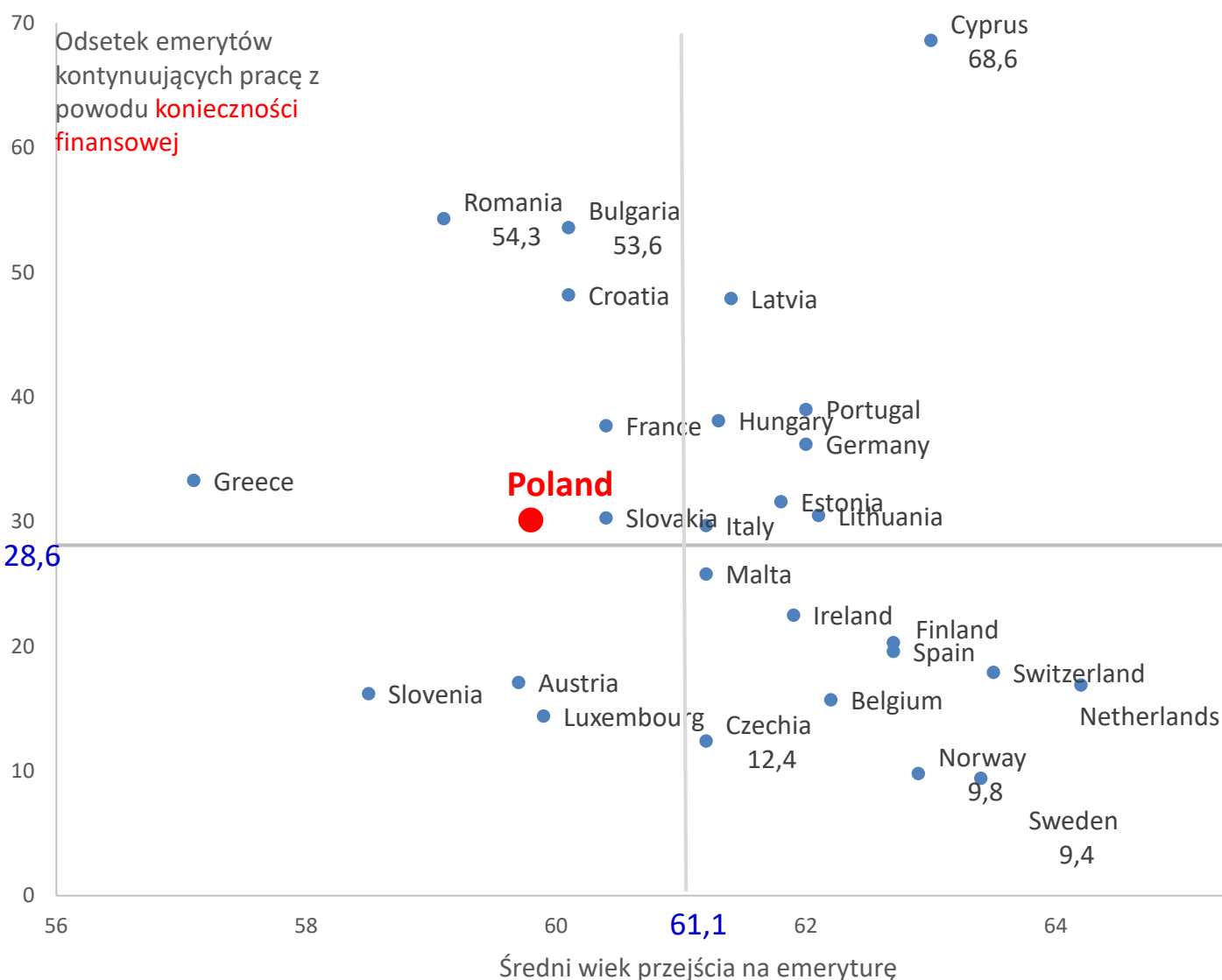
Przyczyny zaprzestania pracy	Razem	Mężczyźni	Kobiety
Osiągnięcie prawa do emerytury	85,7	87,1	84,9
Osiągnięcie maksymalnego wieku emerytalnego	3,7	3,8	3,7
Korzystne warunki finansowe	2,1	2,2	2,1
Inne powody związane z pracą	2,4	2,3	2,5
Własna choroba lub niepełnosprawność	2,9	3,1	2,8
Obowiązki opiekuńcze lub inne powody rodzinne	1,5		2,1
Inny powód	1,7	1,1	2,0

Wyższy niż w Polsce odsetek przechodzących na emeryturę, którzy zaprzestają pracy z powodu uzyskania uprawnień jest jedynie na **Węgrzech (92,4)**, w **Słowenii (92,2)**, **Bułgarii (88,9)** i **Luksemburgu (87)**.

Najniższy odsetek przechodzących na emeryturę, którzy kończą pracę z tytułu nabycia uprawnień jest w **Norwegii (31,1)**, **Holandii (47,6)**, **Islandii (50,4)**, **Estonii (50,9)** i **Irlandii (52,4)**.

Przyczyny kontynuowania pracy po przejściu na emeryturę

Wiek rozpoczęcia pobierania emerytury a odsetek osób kontynuujących pracę z powodu konieczności finansowej

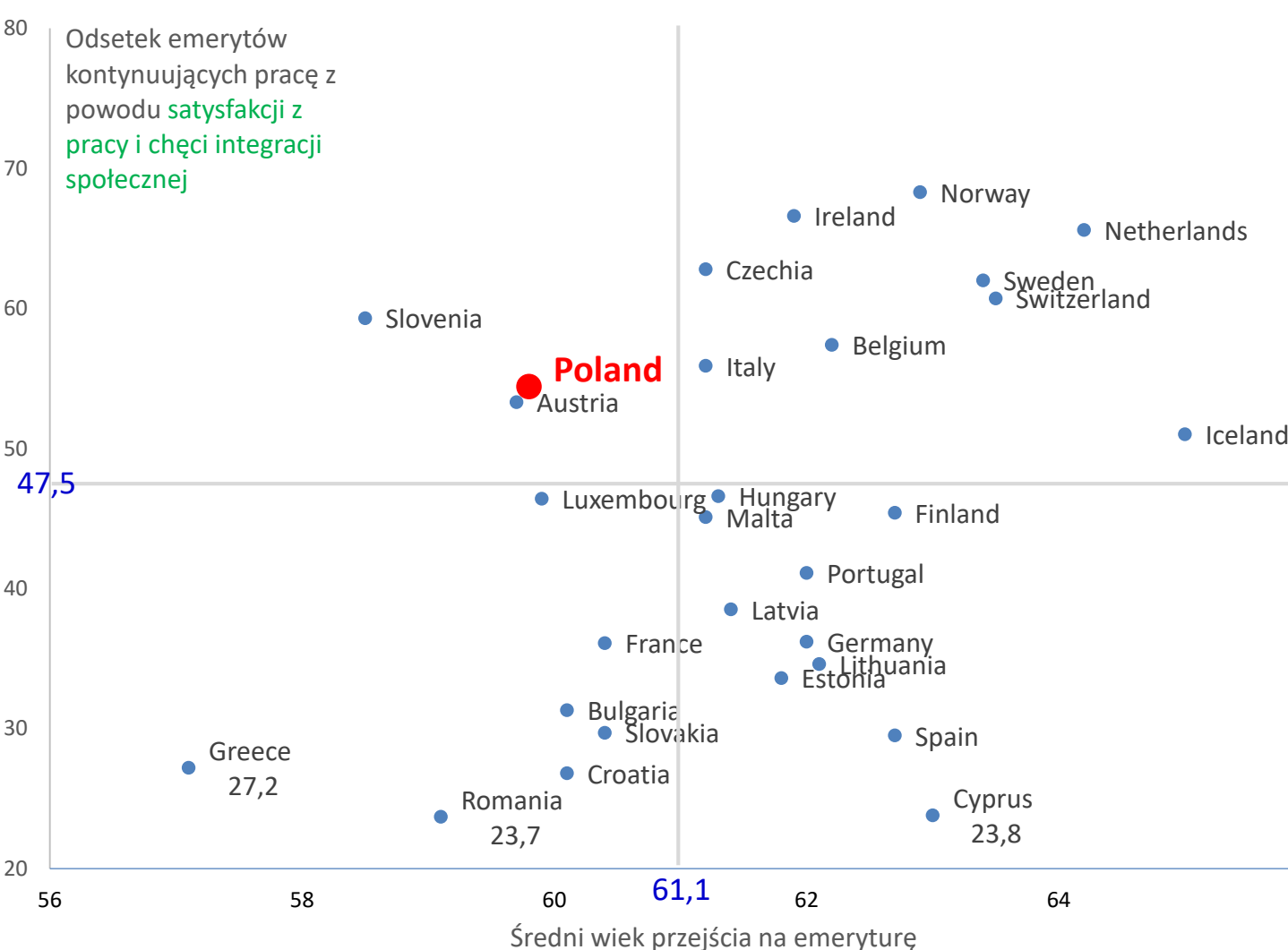
Polska			
Przyczyny kontynuowania pracy	Razem	Mężczyźni	Kobiety
Konieczność finansowa	30,1	27,4	31,9
Atrakcyjność finansowa	9,3	10,7	8,2
Partner/małżonek nadal pracuje			
Lubię pracować/być produktywnym	41,7	44,1	40,1
Pozostają zintegrowany społecznie	12,7	12,4	13,0
Inny powód	5,0	5,0	5,0
Razem	98,8	99,6	98,2

Najwyższy odsetek kontynuujących pracę z powodu konieczności finansowej jest na Cyprze (68,6), w Rumunii (54,3), w Bułgarii (53,6).

Najniższy odsetek kontynuujących pracę z powodu konieczności finansowej jest w Szwecji (9,4), Norwegii (9,8), w Czechach (12,4).

Przyczyny kontynuowania pracy po przejściu na emeryturę

Wiek rozpoczęcia pobierania emerytury a odsetek osób kontynuujących pracę z powodu satysfakcji z pracy i chęci integracji społecznej

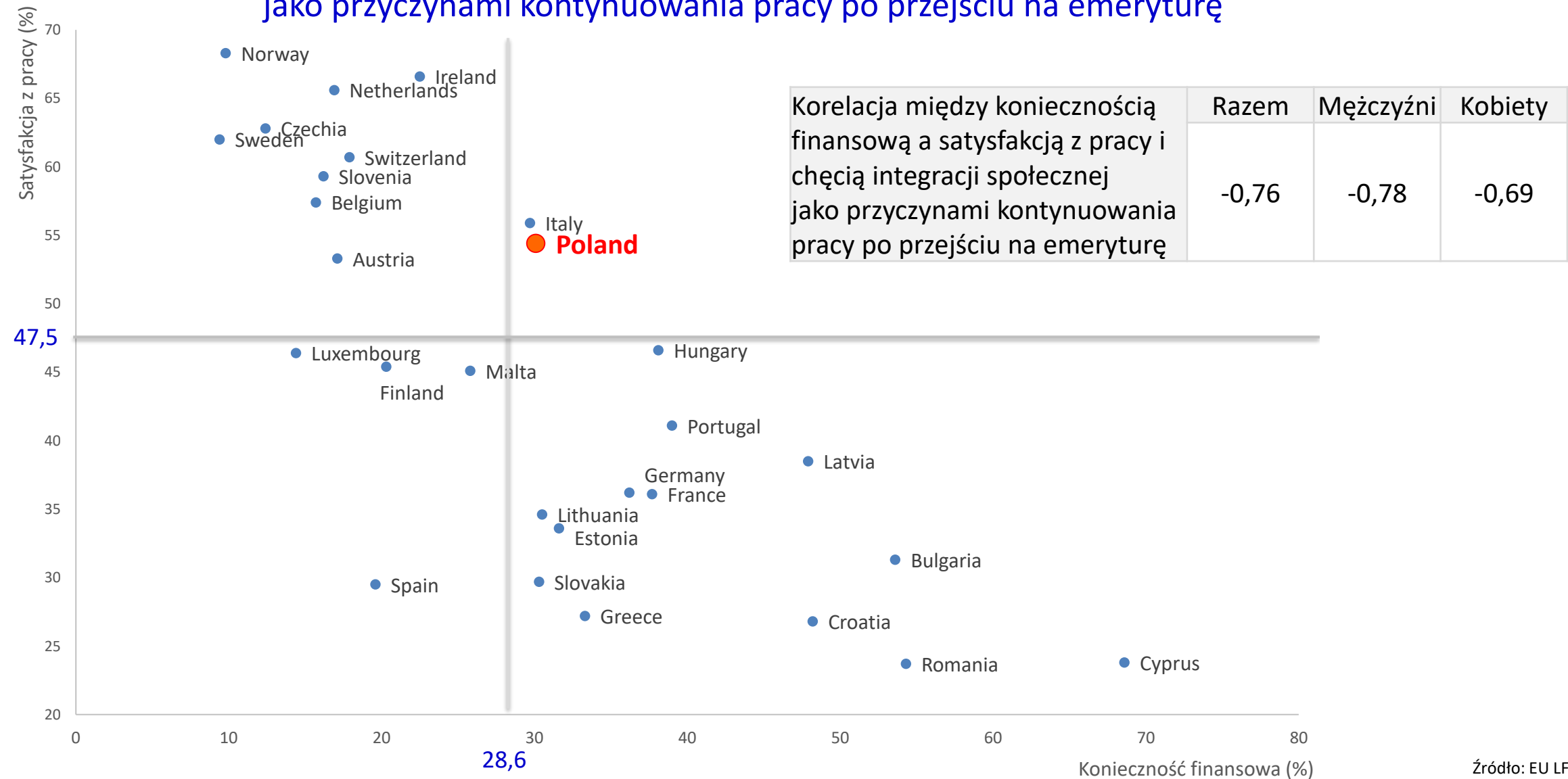
Przyczyny kontynuowania pracy	Razem	Mężczyźni	Kobiety
Konieczność finansowa (EU27– 28,6)	30,1	27,4	31,9
Atrakcyjność finansowa	9,3	10,7	8,2
Partner/małżonek nadal pracuje			
Lubię pracować/być produktywnym (EU27- 36,3)	41,7	44,1	40,1
Pozostają zintegrowani społecznie (EU27- 11,2)	12,7	12,4	13,0
Inny powód	5,0	5,0	5,0
Razem	98,8	99,6	98,2

Najwyższy odsetek kontynuujących pracę z powodu zadowolenia w pracy w Danii (79,4), w Norwegii (68,3), w Irlandii (66,6).

Najniższy odsetek kontynuujących pracę z powodu zadowolenia z pracy jest w Rumunii (23,7), na Cyprze (23,8), w Grecji (27,2).

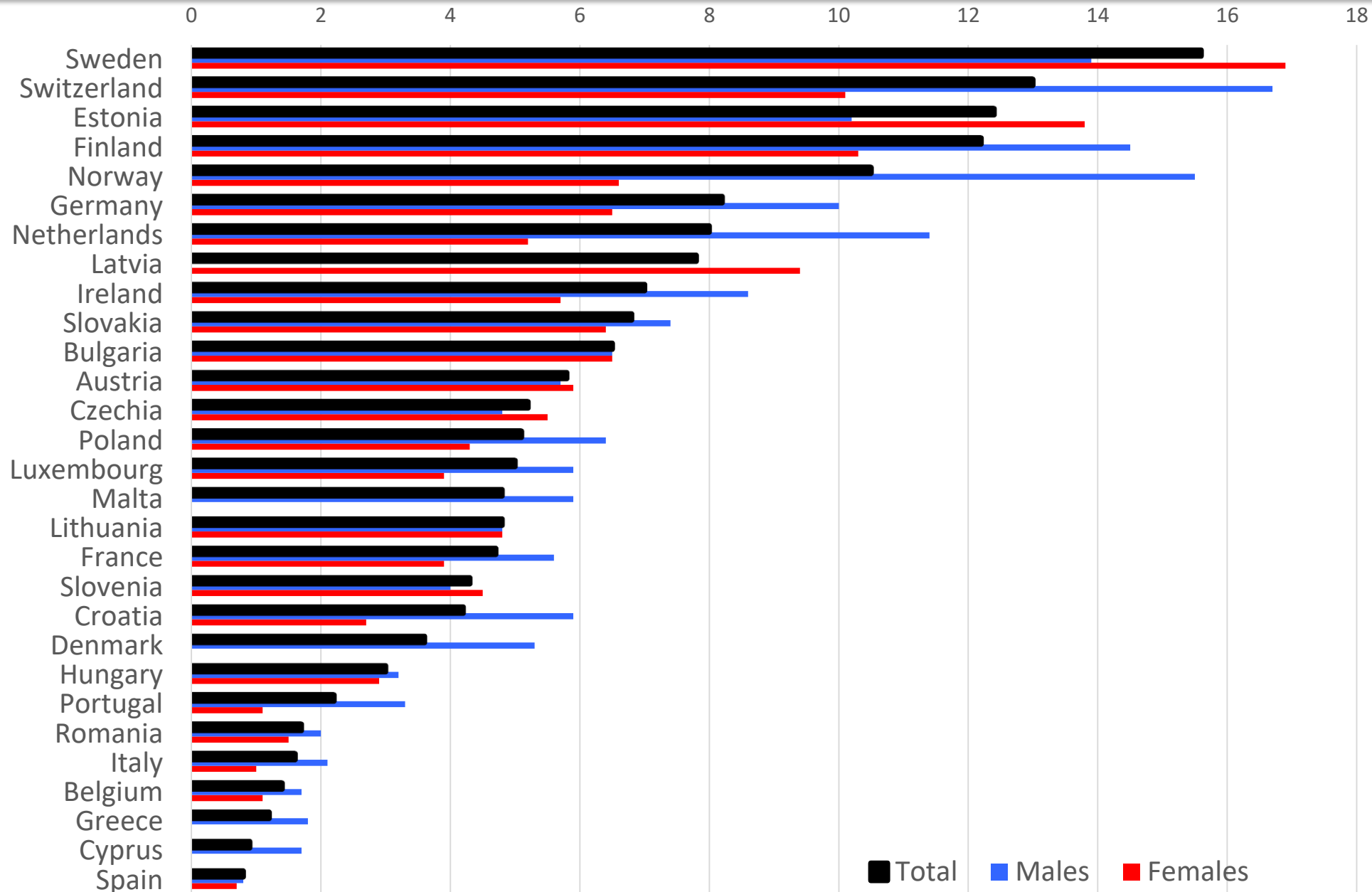
Przyczyny kontynuowania pracy po przejściu na emeryturę

Relacja między koniecznością finansową a satysfakcją z pracy i chęcią integracji społecznej jako przyczynami kontynuowania pracy po przejściu na emeryturę

Odsetek osób powracających na rynek pracy po rozpoczęciu pobierania emerytury

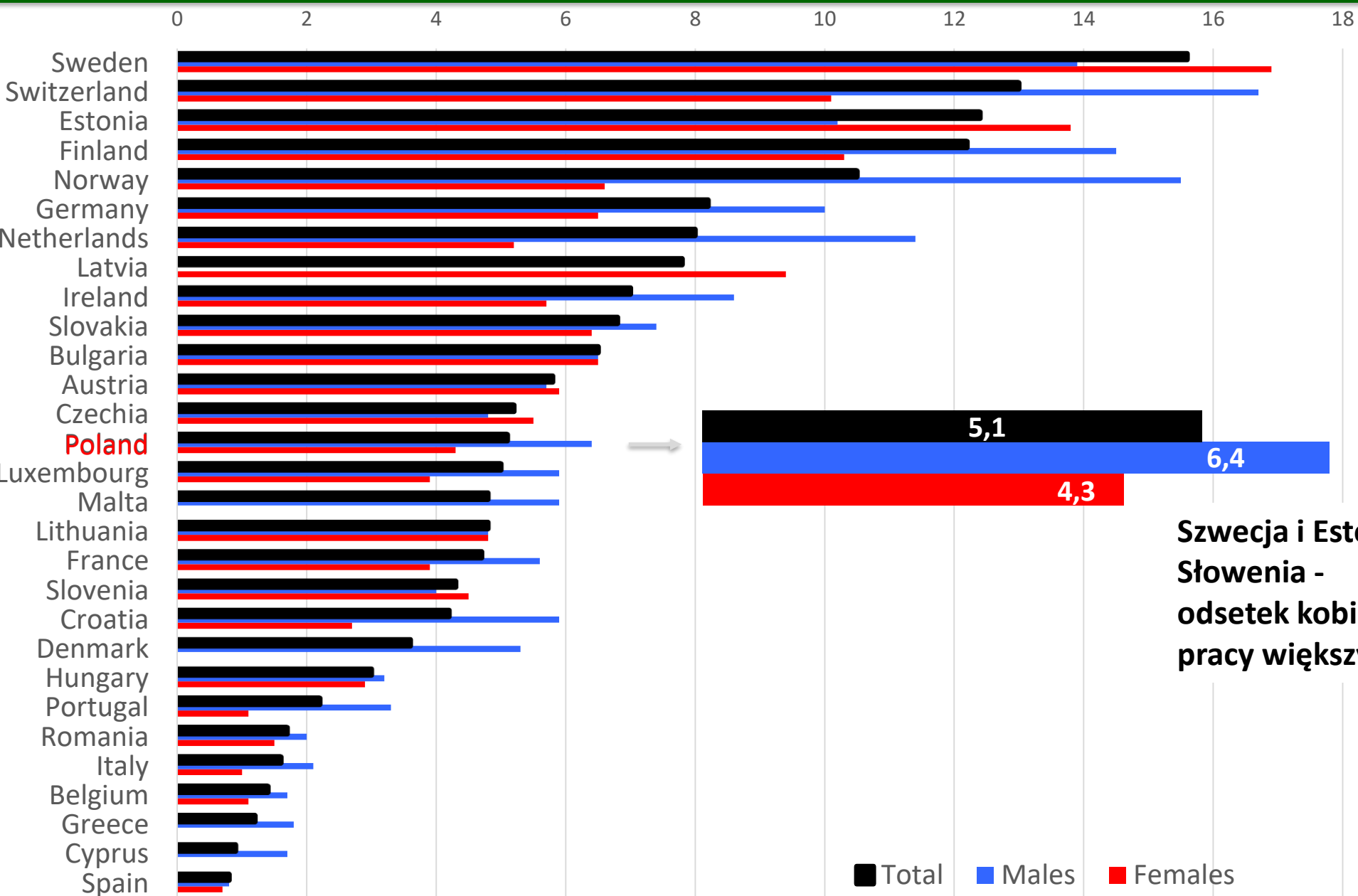
kraje UE*

■ Total ■ Males ■ Females

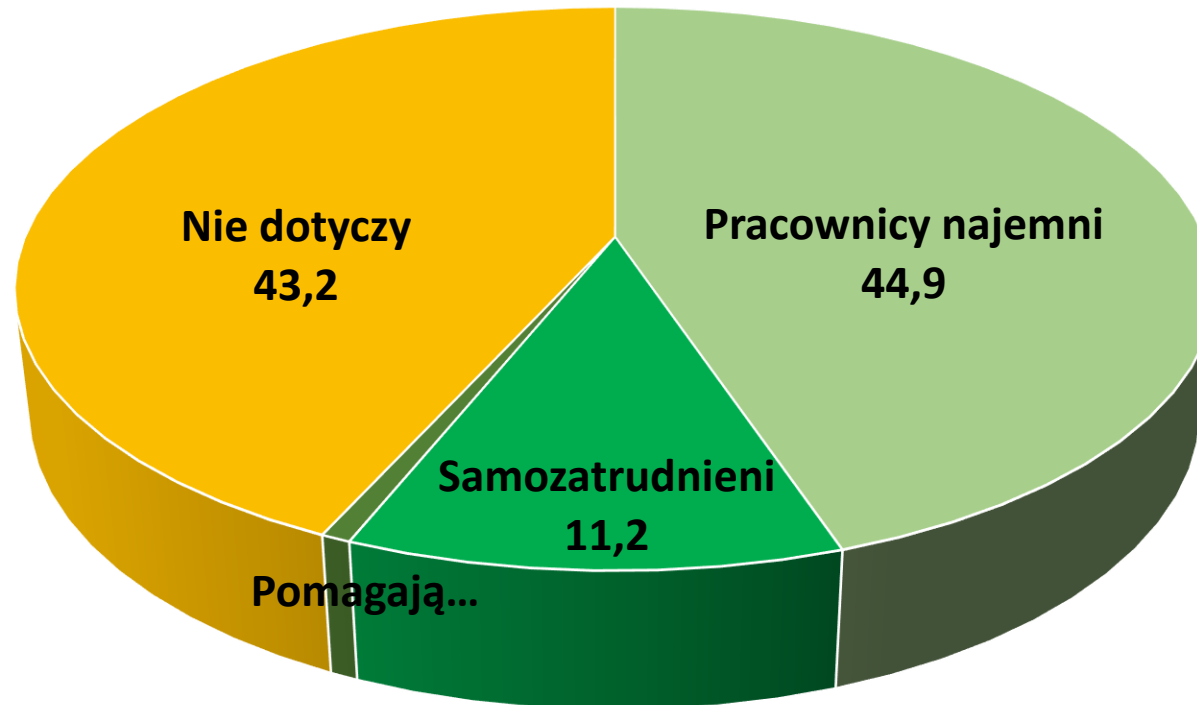
Odsetek osób powracających na rynek pracy po rozpoczęciu pobierania emerytury

kraje UE*

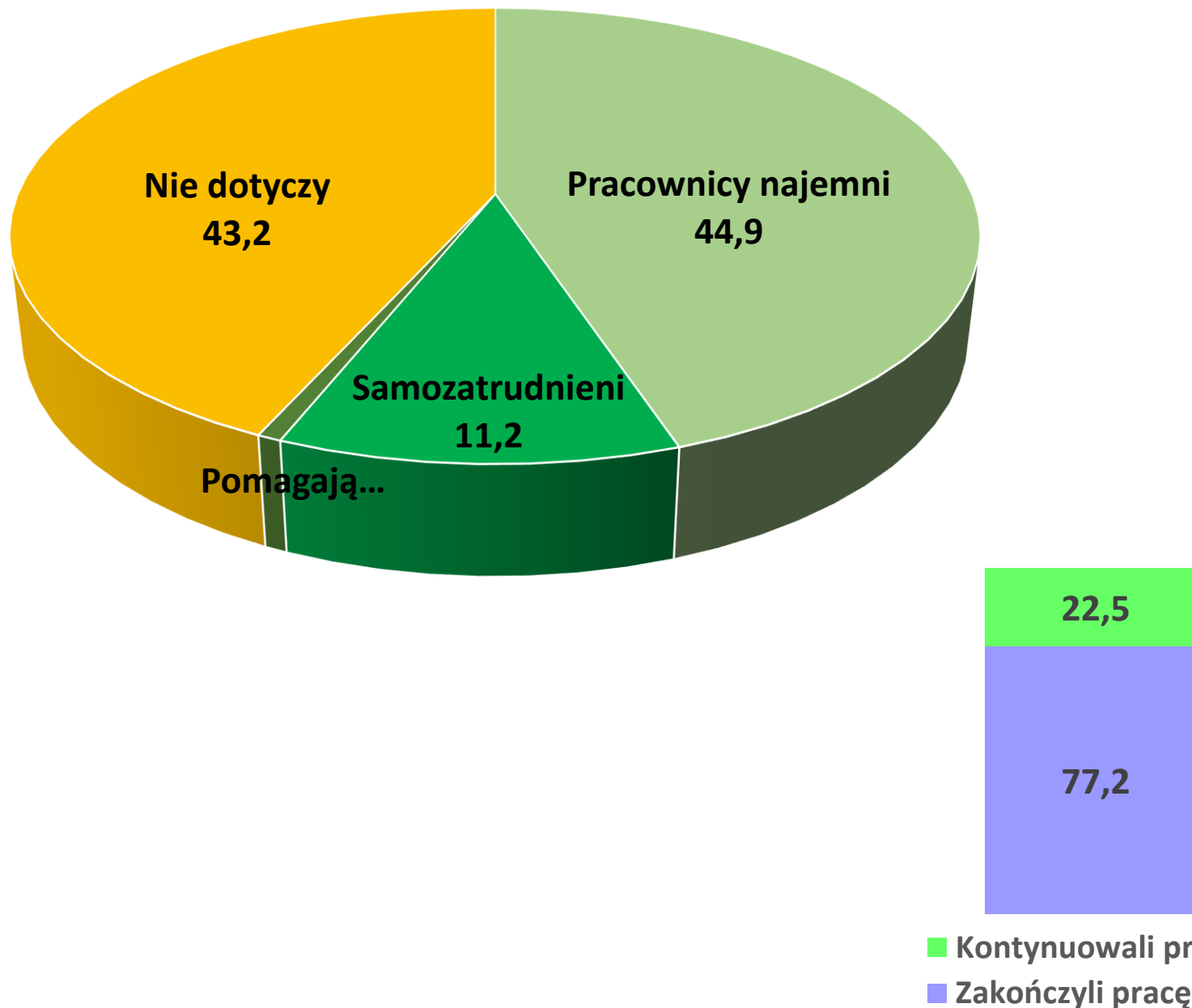

Szwecja i Estonia, Austria, Czechy, Łotwa i Słowenia -
odsetek kobiet powracających na rynek
pracy większy niż mężczyzn

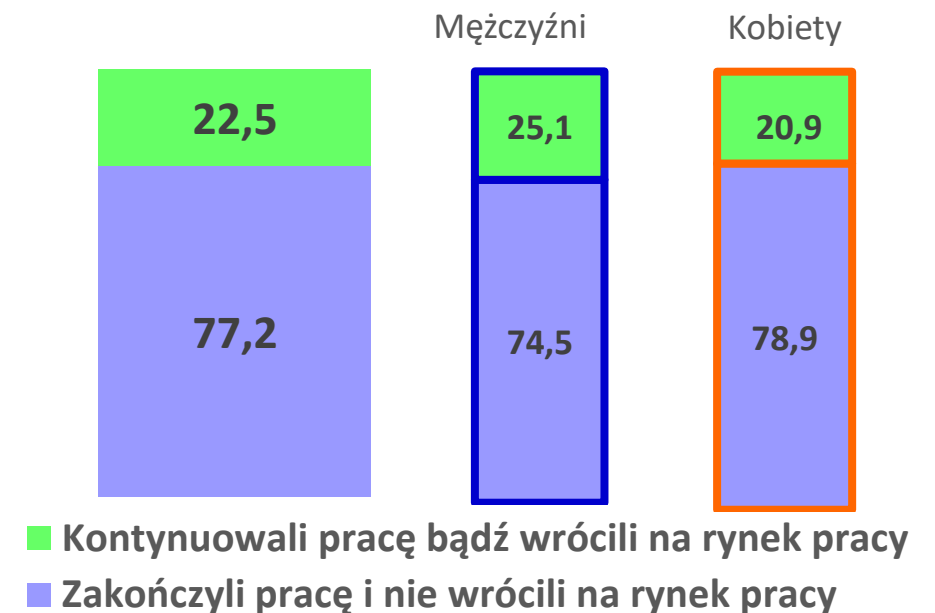
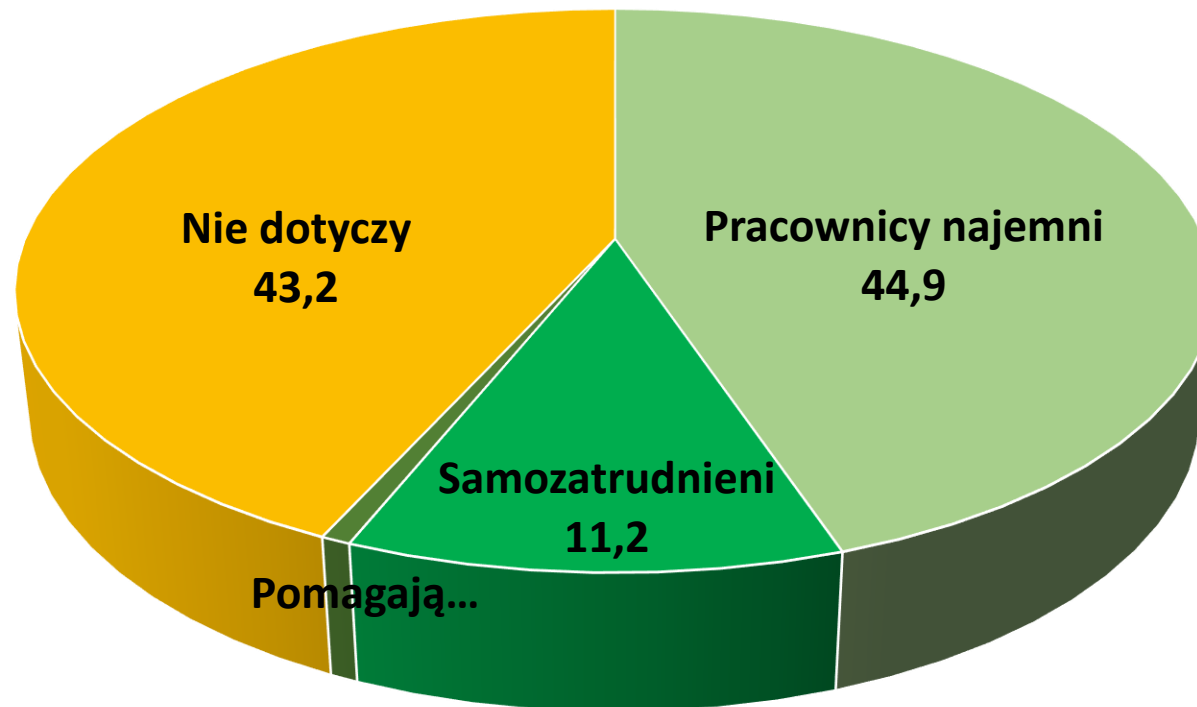
Status na rynku pracy w momencie rozpoczęcia pobierania emerytury

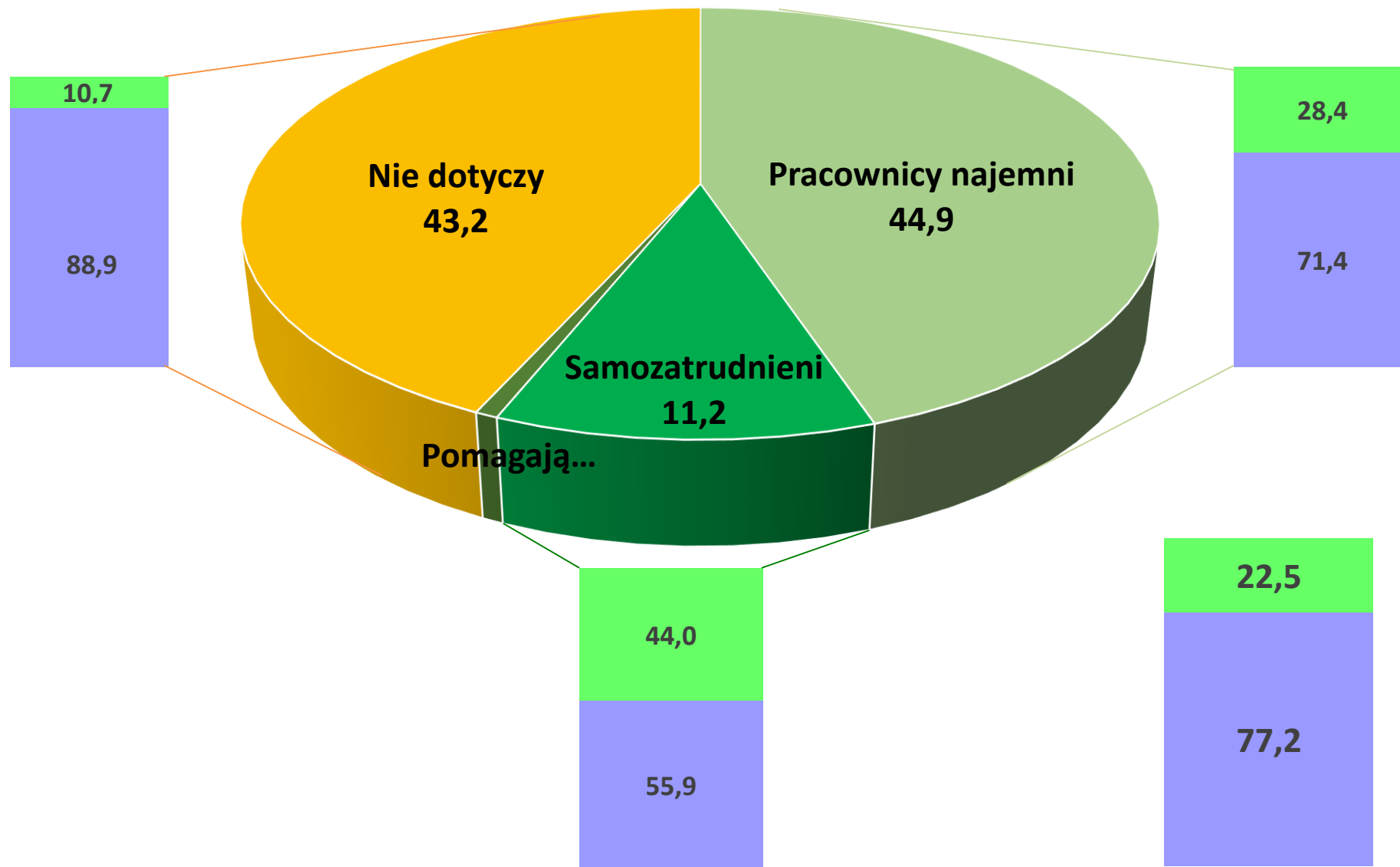
Status na rynku pracy w momencie rozpoczęcia pobierania emerytury

Status na rynku pracy w momencie rozpoczęcia pobierania emerytury

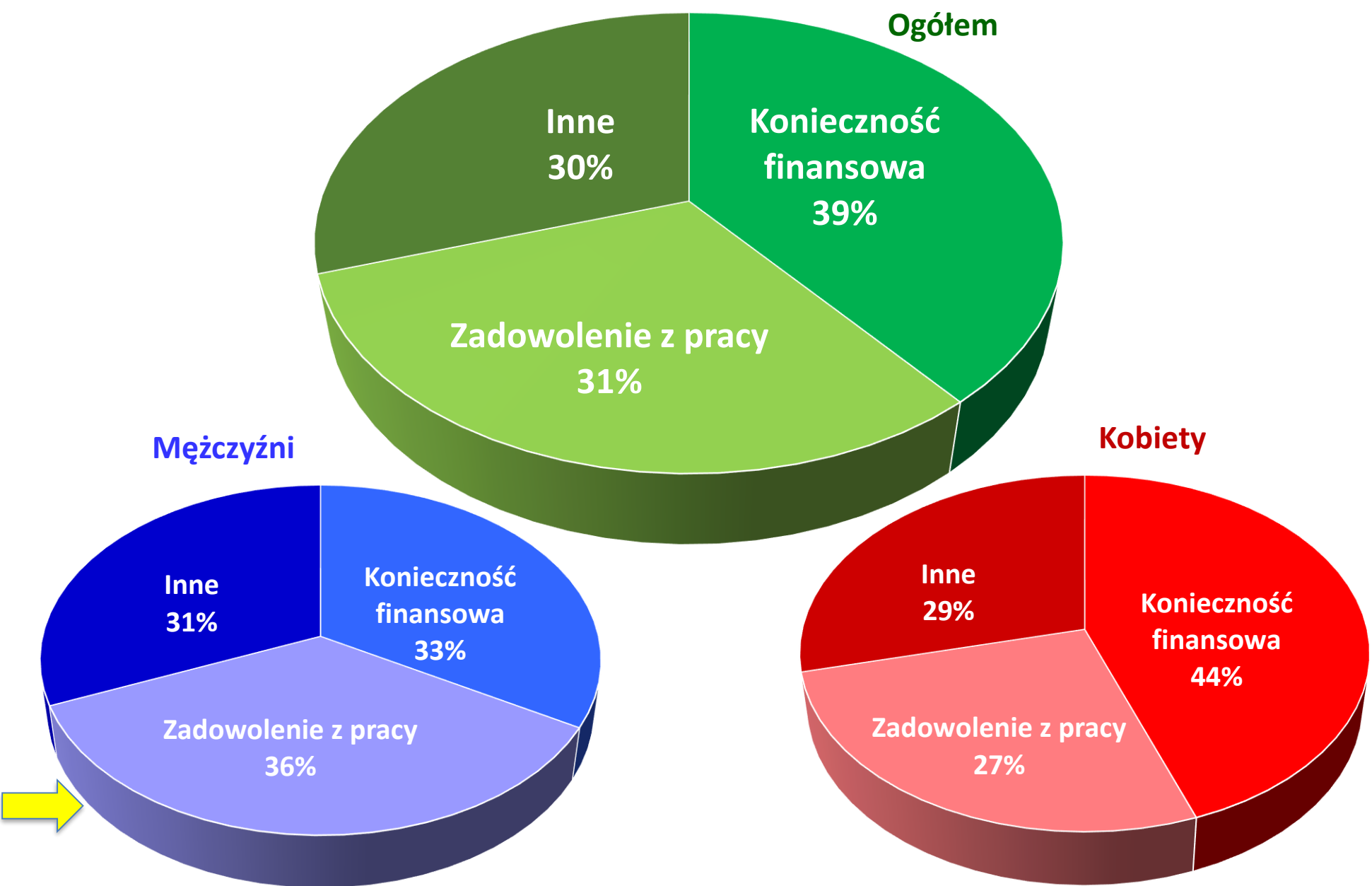

Status na rynku pracy w momencie rozpoczęcia pobierania emerytury

■ Kontynuowali pracę bądź wrócili na rynek pracy
■ Zakończyli pracę i nie wrócili na rynek pracy

Powracający na rynek pracy po rozpoczęciu pobierania emerytury wg przyczyn

Emerytury i uczestnictwo w rynku pracy, wnioski

- Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 50 i więcej lat:
 - w wieku 50 i więcej lat wzrasta szybciej, aniżeli wśród ludności 15-64,
 - w wieku 15-64 lat w Polsce jest na poziomie przeciętnej w UE,
 - w wieku 50 i więcej w Polsce jest niższa od przeciętnej w UE o 8 p.proc.
- Odsetek pracujących w wieku 50-74 lata w Polsce jest niższy od średniej w UE o ponad 6 p.proc. od średniej w UE,
- Odsetek pobierających emeryturę w wieku 50-74 lata w Polsce jest wyższy o blisko 15 p.proc. od średniej w UE,
- Odsetek pobierających emeryturę wśród pracujących w wieku 50-74 jest w Polsce wyższy o blisko 4 p.proc. od średniej w UE,
- Polska należy do państw o najniższym wieku przechodzenia na emeryturę wśród państw UE,
- Głównym powodem zakończenia pracy w Polsce jest uzyskanie uprawnień emerytalnych,
- Główną przyczyną kontynuowania pracy w Polsce jest zadowolenie z pracy i chęć bycia produktywnym, Konieczność finansowa jest wskazywana na drugim miejscu,
- Nieco powyżej 5% osób w wieku 50-74 lata w Polsce powraca na rynek pracy po przejściu na emeryturę,
- Najwyższy odsetek kontynuujących pracę bądź powracających do pracy po przejściu na emeryturę jest wśród samozatrudnionych/pracujących na rachunek własny,
- Większe zadowolenie z pracy i chęć integracji społecznej sprzyjają dłuższej aktywności ekonomicznej.

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Dziękuję za uwagę